

Warsztaty:

Wenecka alchemia emocji – od masek do lustra wody.

Wykorzystanie technik plastycznych i AI

W nowej podstawie programowej z plastyki (wdrażanej od 2026 roku) podejście do historii sztuki i kierunków artystycznych mocno się zmieniło. Zamiast tradycyjnego, pamięciowego wkuwania dat i sztywnych definicji stylów, nacisk położono na doświadczanie, kontekst i nowoczesność. Nowa podstawa kładzie ogromny nacisk na to, by uczniowie potrafili interpretować i dyskutować o sztuce nowoczesnej i współczesnej. Wymienia się konkretne zjawiska i kierunki z pogranicza tradycyjnej plastyki i innych dziedzin:

- Sztuka nowych mediów, wideo-art i instalacje (wyjście poza ramy tradycyjnego obrazu),
- Street art i land art (sztuka uliczna oraz sztuka ziemi – ingerencja w przestrzeń publiczną i naturę),
- Happening, performance i asamblaż,
- Design artystyczny oraz komiks 3D.

Materiały zamieszczone poniżej są propozycja ćwiczeń plastycznych , realizowanych na zajęciach plastyki.

Podczas realizowanych zajęć uczniowie dowiedzą się, jak sztuka pomaga wyrażać to, co czują, i jak sztuczna inteligencja może stać się ich nowym, artystycznym narzędziem. Lekcje plastyki to przestrzeń wolności i bezpiecznego wyrażania siebie – tu nie ma presji na idealny efekt, liczy się pomysł, emocje i dobra zabawa, która buduje wewnętrzną równowagę. Warto realizując lekcje omówić maski weneckie i ich historię. Maski weneckie to symbol karnawału, które w dawnej Wenecji służyły do zachowania pełnej anonimowości i zacierania barier społecznych. Tradycyjnie tworzy się je z masy papierowej (*papier-mâché*).

Najpopularniejsze rodzaje to:

- **Bauta:** Biała maska z wysuniętą szczęką, która zniekształcała głos i pozwalała jeść oraz pić bez jej zdejmowania.
- **Colombina:** Ozdobna półmaska zakrywająca tylko oczy i nos, spopularyzowana przez teatr *Commedia dell'arte*.
- **Medico della Peste (Doktor Dżumy):** Maska z charakterystycznym długim dziobem, w który lekarze wkładali zioła chroniące przed zarazą.
- **Volto:** Klasyczna, neutralna, biała maska zakrywająca całą twarz.

Propozycje ćwiczeń warsztatowych do realizacji z uczniami na zajęciach plastyki:

ĆWICZENIE 1: Maska uczuć – maluję, co czuję

- **Rozgrzewka emocjonalna:** porozmawiamy o tym, jak ubrać emocje w kolory, kształty i linie. Pobawimy się też w „minutową mimikę”, pokazując uczucia bez słów.

- **Twórcze zadanie:** otrzymacie bazę maski, którą ozdobicie według własnego uznania za pomocą farb, kredek, piórek, tkanin i guzików.
- **Cel:** stworzenie maski, która opowie światu wybraną przez Was emocję (radość, smutek, odwagę czy zdziwienie) i pokaże, jak czuje się postać, która ją nosi.

<https://gemini.google.com/app/b5f0c891b8cf5a7c>

✦ ĆWICZENIE 2: Alchemiczne tekstury

- **Część plastyczna:** stworzycie trójwymiarowy kolaż, łącząc nietypowe materiały: folię aluminiową, starą gazetę oraz delikatne koronki. Całość pomalujecie szlachetnymi barwami dawnej Wenecji – patyną, miedzią i złotem.
- **Część cyfrowa (AI):** wykorzystamy sztuczną inteligencję do stworzenia mapy głębi. Zobaczycie, jak algorytmy cyfrowo oświetlą Wasz kolaż, nadając mu niezwykle efekt zanurzenia pod wodą w świetle księżyca.

🐱 ĆWICZENIE 3: Żywa maska – interaktywna rzeczywistość AI

- **Część plastyczna:** uczniowie zakładają wcześniej przygotowane, tradycyjne maski weneckie z piórami i bogatymi zdobieniami lub trzymają je przed twarzą.
- **Część cyfrowa:** druga osoba za pomocą tabletu lub smartfona ze specjalną aplikacją AR skanuje maskę w czasie rzeczywistym. Filtry napędzane przez AI analizują kształt maski oraz mimikę twarzy ukrytej pod nią. Algorytm nakłada na obraz z kamery cyfrowe, animowane efekty – np. sprawia, że maska wygląda, jakby była zrobiona z płynnego srebra, zamarzała lub wytwarzała wokół siebie cyfrowe bąbelki wody i fale.
- **Cel:** zobaczenie, jak tradycyjne dzieło sztuki ożywa w świecie cyfrowym. Uczniowie badają relację między obiektem fizycznym a jego wirtualną, płynną interpretacją.

<https://gemini.google.com/app/b5f0c891b8cf5a7c>

Współczesna technologia nie odbiera sztuce ludzkiego wymiaru – pomaga nam po prostu odkrywać zupełnie nowe drogi ekspresji.

Opracowanie : Sylwia Kurcab Nauczyciel-konsultant RODN „WOM” w Częstochowie